

Рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ)
«VELKOV v. Bulgaria» від 21 липня 2020 року
(Заява № 34503/10)
Текст неофіційного перекладу рішення:

Обставини справи

17 травня 2008 року перед футбольним матчем між уболівальниками двох команд, до яких належав і заявник, відбулася сутичка. Того ж дня прокуратура прийняла рішення про ув'язнення заявника на 72 години.

Наступного дня працівники поліції склали протоколи про адміністративні правопорушення проти заявника та шістьох інших уболівальників і порушили провадження у справах про адміністративні правопорушення.

29 травня 2008 року суд першої інстанції визнав заявника винним у порушенні громадського порядку під час футбольного матчу 17 травня і призначив покарання у вигляді 15 діб адміністративного арешту та заборонив брати участь у спортивних подіях на два роки.

Разом з адміністративним провадженням прокуратура ініціювала кримінальну справу проти заявника за порушення громадського порядку; в межах цього провадження суд першої інстанції вирішив помістити заявника під варту.

У січні 2009 року суд першої інстанції визнав заявника винним у заподіянні образ працівникам поліції та уболівальникам, непокорі та опору поліції, кидання каміння в офіцерів та уболівальників іншої команди під час футбольного матчу 17 травня 2008 року. Загалом заявникові призначили покарання у вигляді двох років позбавлення волі. Апеляційна та касаційні скарги заявника були відхилені.

Оцінка Суду

Суд підкреслив, що дії заявника було наслідком двох окремих проваджень, кожне з яких стосувалося «кримінальних обвинувачень». Суд також відзначив, що порушення, за які заявника покарано в рамках обох проваджень, були пов'язані з тією самою неправомірною поведінкою під час одного спортивного заходу.

Дві справи були порушені в один і той самий час, провадження в них тривали паралельно до 29 травня 2008 року, коли розгляд справи про адміністративне правопорушення був завершений остаточним рішенням суду, а кримінальне провадження завершилося більше ніж два роки та чотири місяці потому, в

жовтні 2010 року. Зважаючи на свою прецедентну практику, Суд дійшов висновку, що між цими провадженнями існує досить близький зв'язок у часі. Що стосується наявності зв'язку по суті між двома провадженнями, Суд, по-перше, підкреслив, що адміністративне та кримінальне провадження головним чином мали одну і ту саму мету: покарати заявника за порушення правопорядку під час футбольного матчу 17 травня 2008 року. По-друге, встановлення фактів у рамках адміністративного провадження не було взято до уваги в ході кримінального провадження. По-третє, призначене покарання за результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення у вигляді позбавлення волі (арешту) не було враховане в рішеннях кримінальних судів. ЄСПЛ надав особливе значення тому факту, що два провадження мали одну й ту саму каральну мету.

У світлі цих міркувань Суд зазначив, що досить тісного зв'язку по суті між адміністративним та кримінальним провадженнями проти заявника не було.

Підсумовуючи, Суд, зокрема, зазначив, що з огляду на відсутність досить тісного зв'язку по суті між адміністративним та кримінальним провадженнями проти заявника ці провадження не можуть розглядатись як складова комплексної системи покарань за національним законодавством, спрямованої на боротьбу з випадками спортивного хуліганства.

Таким чином, заявника було двічі покарано за одне й те саме порушення, що суперечить принципу *ne bis in idem*.

З урахуванням наведеного у цій справі мало місце порушення статті 4 Протоколу № 7 до Конвенції.

Висновок

Порушення статті 4 Протоколу № 7 до Конвенції (право не бути покараним або притягненим до суду двічі).

Рішення в цій справі ухвалене Палатою 21 липня 2020 року і набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.